

Sárbogárd –Hantos – Nagylók
Szociális és Gyermekjóléti Társulás Elnöke
7000 Sárbogárd, Hősök tere 2.

Előterjesztés
Sárbogárd – Hantos - Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás
Társulási Tanácsa
2013. október 31-i ülésére

Tárgy: A Sárbogárd – Hantos - Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás Szociális szolgáltatás – tervezési Konceptiójának elfogadása

Tisztelt Társulási Tanács!

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestületének 2013. évi munkaterve alapján tűzte napirendre a Szociális szolgáltatás – tervezési Konceptió (továbbiakban: koncepció) hatályosulásának vizsgálatát és szükség szerinti felülvizsgálatát. A koncepció része a Fogyatékosügyi koncepció is.

A Képviselőtestület a koncepció felülvizsgálatára a 2013. októberi testületi ülésidőpontját jelölte meg a 170/2013 (VIII. 09.) és a 171/2013. (VIII. 09.) Kth. számú határozataiban.

A szolgáltatás - tervezési koncepció elsődleges célja, hogy az ellátási kötelezettség keretébe tartozó feladatok tervezését, a hiányzó ellátások megszervezésének módjait, a más (nem állami, egyházi) fenntartókkal történő kapcsolattartás feladatait határozzák meg.

A fenntartói, irányítási feladatok változása, jogszabályváltozás – Mötv. - és finanszírozási változások miatt az önkormányzat képviselőtestülete - 70/2013. (III. 18.) Kth. számú határozatával - Nagylók és Hantos települések önkormányzataival létrehozta a Sárbogárd – Hantos - Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulást és annak társulási megállapodását elfogadta. A társulás 2013. július 01-i hatállyal a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény fenntartója.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény 92. § (3) bekezdése szerint:

„A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás kétfévente felülvizsgálja és aktualizálja.

(4) A koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,*
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,*
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,*
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, **fogyatékos személyek**, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a **speciális ellátási formák, szolgáltatások** biztosításának szükségességét.”*

A társulás 92. § (7) bekezdés alapján a koncepciót – annak elfogadása előtt – véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal.

Fentiek alapján a Szociálpolitikai Kerekasztal, valamint a törvényben meghatározott szervek véleményének kikérését követően a Sárbogárd – Hantos - Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás Társulási tanácsulása elé elkészült az előterjesztés, mely szerint a Szociális Szolgáltatás - tervezési koncepciót a szociális szolgáltatásokat biztosító Társulás alkotja meg.

Kérem a Tisztelt Társulási Tanácsot, hogy az előterjesztésben foglaltakat, valamint a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót szíveskedjen megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat

- 1.) Sárbogárd – Hantos - Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás Társulási Tanácsa a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 92. § alapján tudomásul veszi, hogy a Szolgáltatás – tervezési Koncepció és annak részeként a Fogytékosügyi koncepció megalkotása és elfogadása intézmény átszervezés következtében a hatáskörébe tartozik.
- 2.) A Sárbogárd – Hantos - Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás hatáskörében elkészített – az előterjesztés mellékletét képező – Szociális Szolgáltatás – tervezési Koncepciót a Társulási Tanács - az intézményvezető, valamint a nemzetiségi önkormányzat és a Szociálpolitikai Kerekasztal véleményének megismerését követően – elfogadja.
- 3.) A Társulás a Koncepcióban szerepeltetett célok megvalósítása pénzügyi fedezetéül továbbra is az állami források, pályázati források igénybevétele javasolja meghatározni.

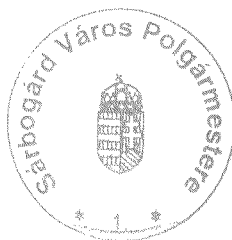
A Társulás költségvetéséből évente – a költségvetés tárgyalása során - a Társulási Tanács határozata szerinti összeget biztosítja.

Határidő: az adott évi költségvetés készítésének időpontja
Felelős: Társulás elnöke

A Társulási Tanács utasítja az elnököt, hogy a koncepció elfogadásáról tájékoztassa az intézményvezetőt (SESZI), az ellátási területen élő szolgáltatást igénybevevőket és az elfogadott koncepciót Sárbogárd Város Önkormányzat, Hantos Község Önkormányzata, valamint Nagylók Község Önkormányzata honlapján tegye közzé.

Határidő: azonnal, legkésőbb 2013. november 30
Felelős: Társulás elnöke

Sárbogárd, 2013. október 24.

(: dr. Sükösd Tamás :)
Társulási Tanács elnöke

Mottó:

„....Mindjárt születésünk pillanatában szüleink jószágára, gondoskodására szorulunk. Később, amikor betegségek gyötörnek minket és megöregszünk, megint mások gondoskodására és jószágára leszünk utalva. Mivel életünk kezdetén és végén mások törődnek velünk, hogyan tudnánk mi életünk derekán nem törődni másokkal?”

(Tenzin Gjaco: Törődni másokkal)

**SÁRBOGÁRD-HANTOS -
NAGYLÓK
SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉTI
TÁRSULÁS**

**SZOLGÁLTATÁS-
TERVEZÉSI
KONCEPCIÓJA**

2013.

Tartalom

Előszó

1. A szolgáltatástervezési koncepció – fogalmi összefüggések

2. A szolgáltatástervezési koncepció tartalma

3. A szolgáltatástervezési koncepció struktúrája

3.1. Elvi alapok

3.1.1. Jövőkép meghatározása

3.1.2. Alapelvek meghatározása

3.1.3. Értékek meghatározása

3.1.4. A szolgáltatástervezési koncepció célja

3.1.5. A szolgáltatástervezési koncepció feladata

3.1.6. Célterületek

3.1.7. Célcsoportok

3.2. Helyzetkép (3.2.A. Sárbogárd, 3.2.B. Hantos 3.2.C. Nagylók)

3.2.1. A település helyzetét bemutató általános adatok

3.2.2. Demográfiai adatok

3.2.3. Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok

3.2.4. A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok

a.) Az ellátási kötelezettség jelen állapota

b.) Pénzbeli ellátások

c.) Természetben nyújtott szociális ellátások

d.) Szociális szolgáltatások

da) szociális alapellátást igénybe vevők

db) Szakosított ellátási formákat igénybe vevők

dba) Nappali ellátást nyújtó intézmények

dbb) átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

dbc) Ápolást-gondozást nyújtó intézmények

3.2.5. Információk a megyei szintű ellátórendszerről, kapcsolódási pontok

3.3. Feladatok, fejlesztési irányok a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein

3.3.1. Az önkormányzat szabályozási, irányítási hatáskörében

3.3.2. Önkormányzati ellátási szintű feladatok

3.3.3. Intézményi szintű feladatok

3.3.4. Költségvetési elemző tábla

3.3.5. Közreműködők az előkészítés, a végrehajtás és az ellenőrzés szakaszaiban

3.3.6. A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények

Kapcsolódó jogszabályok jegyzéke

1. sz. melléklet:	Kiegészítő adatok
2. sz. melléklet:	Ellátási kötelezettségek
3. sz. melléklet:	Átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények
Fejér Megyében

Előszó

Az 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) átfogóan meghatározta a fenntartói feladatokat, szabályozva a fenntartó fogalmát, valamint az intézményekkel kapcsolatos felelősségeit és teendőit. A törvény a fenntartók három csoportját különbözteti meg (állami, nem állami és egyházi fenntartók), melyeknek szakmai és törvényességi feladatait is részletesen szabályozza. Az ellátások szervezésében meghatározó a fenntartók szerepe, hiszen a törvényi szabályok alapján biztosítaniuk kell a tárgyi-személyi feltételeket és a biztonságos működés kereteit, s emellett a szakmai és törvényességi ellenőrzés első lépcsőjét is jelentik.

A 2001. évi törvénymódosítás (2001. évi LXXIX. törvény) tovább bővítette a fenntartó kötelezettségeit, több területen is, így – egyebek mellett – a **szolgáltatástervezési koncepció elkészítésének kötelezettsége** is beépült a törvénybe.

A szolgáltatástervezési koncepció értelemszerűen az ún. állami fenntartók – önkormányzatok - számára jelent feladatot, hiszen **elsődleges célja, hogy az ellátási kötelezettség keretébe tartozó feladatok tervezését, a hiányzó ellátások megszervezésének módjait, a más (nem állami, egyházi) fenntartókkal történő kapcsolattartás feladatait határozzák meg.**

Milyen szabályokkal találkozunk a szociális törvényben a szolgáltatástervezési koncepcióval összefüggésben?

- *A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény 2012. január 01.napjától hatályos módosítása „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. **Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.** A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.*
- *A 92.§.(4) bekezdése a koncepció legszükségesebb tartalmi elemeire hívja fel a figyelmet (lakosságszám, korösszetétel, szolgáltatások iránti igények, ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, ütemterv a szolgáltatások biztosítására, működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatok, esetleges együttműködés keretei, speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége).*
- *A megyei, fővárosi önkormányzat részére határoz meg speciális, kötelezően beépítendő tartalmi elemeket a 92.§.(6) bekezdés, többek között az intézményrendszer struktúráját, szerkezetét, legfontosabb jellemzőit, valamint a szakosított ellátások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit, az intézményrendszer korszerűsítésének irányait illetően, továbbá a módszertani feladatok ellátására vonatkozó koncepciót.*
- *A 92.§.(7) bekezdés a koncepció elfogadás előtti véleményeztetésének, egyeztetésének folyamatára vonatkozó szabályokkal találkozhatunk.*

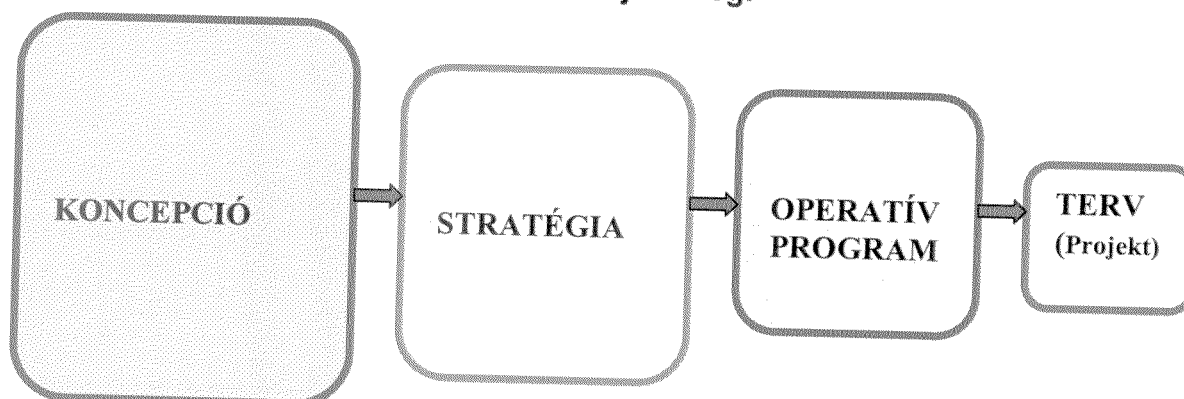
- A szociális törvény módosított 90/A. §-a a szociális hatóság számára kötelezően előírja, hogy „....amennyiben az önkormányzat a szolgáltatástervezési koncepció elkészítésének nem tesz eleget, megfelelő határidő tűzésével felszólítja a feladat teljesítésére.”
- A szociális törvény 58/B.§-ában¹ nevesíti a szociálpolitikai kerekasztalt, melyeknek kiemelt feladataként említi a szolgáltatástervezési koncepciók véleményezését, ill. a koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérését.

¹ Az 58/B.§-t a 2003.évi IV. törvény 15.§-a iktatta a szövegbe.

1. A szolgáltatástervezési koncepció – fogalmi összefüggések

A koncepció² alkotás a szociális szolgáltatások vonatkozásában egy teljesen új gondolkodási módot igényel mind a Fenntartó, mind pedig az intézmények részéről. A szolgáltatástervezési koncepció megalkotásának kötelezettsége – egyebek mellett – azért is fontos, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, a szükséges tárgyi-személyi feltételek biztosítása, a szakmai feladatok ellátása és teljesítése ne az éves költségvetési „alkuk” eredménye legyen, hanem egy átgondolt, megalapozott koncepcióra épüljön. Ebben a tekintetben az éves költségvetés tervezése csak eszköze lehet a koncepció, illetőleg az abból származtatott stratégia, vagy éppen operatív tervek végrehajtásának, s nem a kiinduló alap az intézmények feladatainak teljesítésére vonatkozóan.

A szakmai munka teljes körű újraértelmezését és átalakítását kell az intézményeknek és a Fenntartónak elvégezni annak érdekében, hogy a megváltozott szociális szükségletekhez igazodóan a szociális törvényben és a végrehajtási rendeletben megfogalmazott tárgyi-személyi, valamint szakmai előírásoknak megfelelő működés valósuljon meg.

1.ábra. Tervezési folyamat

Mi is valójában a szolgáltatástervezési koncepció?

- **Dokumentum, amely Sárbogárd –Hantos –Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás (a továbbiakban: Társulás) szociális szolgáltatásai stratégiájának, operatív tervezésének és az operatív tervekből származtatott fejlesztési projektjei alapját kell, hogy képezze,**
- **amely a feladatok, fejlesztési irányok különféle szintekre történő lebontása révén a szociális szolgáltatások, ill. az azokat körülvevő szűkebb és tágabb környezet különféle viszonylataiban folyamatosan működőképes kell, hogy legyen.**

A koncepció speciális elemei értelemszerűen többletfeladatok vagy önként vállalt feladatok ellátásából adódnak, ezek elsődlegesen az ellátási kötelezettség szociális

² **Koncepció:** koherens fejlesztési elképzelések, lehetőségek megfogalmazása, amely a célmeghatározás tekintetében érdekegyeztetési, koordinációs feladatokat tölt be. Az elfogadott koncepció értékválasztást és közös fejlesztési szándékot fejez ki. Az elfogadásával a döntéshozó deklarálja a szereplők többségének véleményazonosságát az elfogadott célok és prioritások tekintetében, és ezzel meghatározza a stratégiaépítés fő kereteit is.

törvénybeli szabályai alapján a megyei, fővárosi önkormányzatok feladatkörét érintik, de települési önkormányzatok esetében is felmerülhetnek, mint strukturális elemek.

2. A szolgáltatástervezési koncepció tartalma

A szolgáltatástervezési koncepció kötelező tartalmi elemeit a törvény a „különösen” fogalommal emeli ki³, ezzel:

- *meghatározza a koncepciók általános tartalmi elemeit,*

Az általános tartalmi elemek célja, hogy meghatározzák azokat az irányokat, amelyeket a koncepciónak minimálisan tartalmaznia szükséges. Tartalmában három fő csoportba sorolhatók:

- A. *Egyrészt a szolgáltatások iránti igények és az ellátottak számának alakulására vonatkozó elem, ideértve:*
- *a lakosságszám alakulását,*
 - *a lakosság korösszetételét,*
 - *a szolgáltatások iránti igényeket.*

Természetesen ez a tartalmi elem nem pusztán a lakosságszám statikus értékelését és ténymegállapítását foglalja magában, hanem értékelni szükséges az adott település demográfiai adatait visszamenőlegesen, áttekinteni a legfontosabb demográfiai folyamatokat, így különösen:

- *az idősödés, időskorúak arányának változását,*
- *a lakosságszám változását, az elköltözés, beköltözés tendenciáit,*
- *aktív-inaktív népesség arányát,*
- *az egyes ellátotti csoportok jellegzetességeihez kapcsolódó tendenciákat,*
- *a születések számát, stb.*

- B. *Második fontos tartalmi elemként – az intézményrendszer kiépítettségét, ill. a feladatok ellátását illetően - a szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza:*

- *az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét,*
- *ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,*

Az ellátási kötelezettség teljesítése a törvény alapján kötelező jelleggel megszervezendő ellátások biztosítását jelenti. Mindezek a mai napig problémás területként értékelhetők. A hiányzó ellátások megszervezését belátható időn belül el kell végezniük a Fenntartónak, hogy teljesítse a törvényi előírásokat és kielégítse a lakossági szükségleteket.

- C. *A koncepciónak harmadik tartalmi elemként tartalmazza a szolgáltatások feltételeinek biztosításához kapcsolódóan*

- *a szolgáltatások működtetésének,*
- *finanszírozásának,*
- *fejlesztésének feladatait,*
- *az együttműködés kereteit.*

³ Sztv.92.§.(4) bek.

Emellett nem lehet figyelmen kívül hagyni az ellátási kötelezettség körébe nem tartozó, speciálisan felmerülő igényeket.

D. A koncepció negyedik tartalmi elemként tartalmazza a szolgáltatások feltételeinek biztosításához kapcsolódóan:

- *az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódó, speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességétan felmerülő igényeket.*

Az ellátás szervezésének felelőssége nem merülhet ki az ellátási kötelezettség áthárításával, annak „kipipálásával”, természetesen a Fenntartónak rugalmasan alkalmazkodnia kell a felmerülő igényekhez, ezáltal gondoskodnia kell speciális, esetleg innovatív szolgáltatások megszervezéséről. Itt megjegyezhető, hogy számtalan, ma már törvényben rögzített szolgáltatási forma ilyen speciális, innovatív „státuszból” nőtte ki magát, mint pl. a lakóotthon, a támogató szolgálat, a jelzőrendszeres házi gondozás, stb.

Ahhoz, hogy a szolgáltatási struktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése érdemben megvalósulhasson, stabil és biztonságos finanszírozási és működtetési háttérre van szükség. Mindenképp célszerűnek tűnt, hogy a koncepcióban a szociális szolgáltatások működtetésének, a tervbe vett fejlesztéseknek a költségvetési hatásai, illetőleg a szükséges erőforrások áttekintésre kerüljenek.

Az ellátási kötelezettség teljesítésének egyre gyakrabban alkalmazott formája - különösen a települési önkormányzatok gyakorlatában - a szerződéses feladatellátás. Lényeges, hogy a Fenntartó az együttműködésre vonatkozó döntéseit lehetőség szerint ne ad-hoc jelleggel hozza meg, hanem koncepcionálisan is alapozza meg a más szervezetekkel történő együttműködés kereteit, reálisan értékelje, hogy melyek azok az ellátások, amelyek esetében a legcélszerűbb az ellátási szerződések megkötése, továbbá tekintse át azt is, hogy melyek azok az ellátások, ahol gazdaságosabb az ellátási szerződés megkötése, s így a feladatellátás „kiszervezése”.

3. A szolgáltatástervezési koncepció struktúrája

A Társulás által elkészítendő szolgáltatástervezési koncepciója magába foglalja:

- a koncepció elvi alapjait,
- a helyzetelemzést, valamint
- a fejlesztési irányokat a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein.

3.1. Elvi alapok

3.1.1. Jövőkép (vízió) meghatározása

Mi a **jövőkép**?

- A jövőkép a fejlesztések kiindulópontja, mely egyúttal meghatározza, hova szeretnénk eljutni.
- A jövőkép olyan hosszabb távlatra szóló állapotábrázolás, amely elsősorban a célrendszer megfogalmazásában lehet segítségünkre, így a koncepció készítését alapozza meg, és ezért annak vizsgálati fázisába tartozik (de egyben jelenti az elérni kívánt jövő leírását, így a koncepció meghatározó része).
- Tehát a jövőkép nem más, mint a szociális szolgáltatások fejlesztési irányainak értékközpontú rendszere, amit a konkrét célok és eszközök kidolgozása során kell érvényre juttatni.
- Összetett módon lehet a jövőképet felrajzolni bizonyos – a szociális szolgáltatásokra közvetlen vagy közvetett hatást gyakorló mutatók számbavételével, ill. a helyzetképből következő teendők mintegy „előrevetítésével” a következők állapíthatóak meg:

A Társulást alkotó települések lakosság száma az elmúlt években csökkent. Az élveszületések száma minimálisan növekedett, a halálozások száma nőtt.

A településen a munkahely-teremtést elsősorban helyi vállalkozások ösztönzésével kellene megoldani, a kézi munkaerőt igénylő mezőgazdasági termelés visszaszorulásával, a háztáji állattartás csökkenésével a különböző jövedelemkiegészítő formák megszűnőben vannak. Az állattenyésztés és növénytermesztés nagyüzemi keretek között működik.

A fiatal házaspárok esetében gond a saját lakásszerzés, mivel anyagi helyzetük általában nem engedi meg azt, hogy külső segítség igénybevétele nélkül lakást vásároljanak, illetve építsenek. Szükség lenne szociális lakások építésére, az ún. „fecskeházak” kialakítására.

Az egészségügyi ellátások tekintetében féltünk, hogy az ellátás kárt fog szenvedni. Az orvos-állomány „előregedőben” van, nincsenek fiatal szakemberek, kevés a fiatal praktizáló orvos. E tekintetben esetlegesen megoldást jelenthetne ösztönzőként hatna a szakember-lakás nyújtása. A rendelések, szakrendelések túlterheltek, a rendelőintézet korszerűsítése befejeződött, a szakrendelések megfelelő, modern körülmények között zajlanak, azonban a szakemberhiány a szakrendelések óraszámát negatív irányban befolyásolja. Az orvosi ügyelet megszervezése a kistérségi társulás megszűnését követően külső vállalkozó bevonásával történt meg közbeszerzéses pályázat útján.

A szociális intézmények terhelése egészen biztosan növekedni fog, egyre több a rászorult idős ember. Szükséges lenne együttműködést folytatni

különböző intézményekkel, más szociális otthonokkal, annak érdekében, hogy az ellátás folyamatosan biztosítható legyen.

Fontos, hogy a szolgáltatások biztosításába bevonjuk a nem önkormányzati szerveket (pl: egyházi, karitatív, civil szervezetek) együttműködési megállapodás, szerződés alapján.

3.1.2. Alapelvek meghatározása

A jövőkép meghatározását követően a koncepcióban szükséges foglalkozni azokkal az **alapelvekkel**, melyeket a szolgáltatások biztosítása során mind a döntéshozók, mind a szolgáltatások működtetői, mind pedig a szolgáltatást igénybevevők oldaláról alapvetően fontosnak, követendőnek tartunk.

A szociális szolgáltatások működtetésével és fejlesztésével összefüggő alapelvek (küldetés) meghatározásához a következő szempontok a meghatározóak:

- *Jog az emberhez méltó életre és ennek elidegeníthetlensége – a szociális minimum biztosítása mindenki számára;*
- *Biztosítani a szociális jogok érvényesítésének lehetőségét;*
- *Középpontban az ember, az egyének és a családok;*
- *Mindenemű hátrányos megkülönböztetés, előítélet elutasítása;*
- *A szociális intézmények támogató szerepének hangsúlyozása,*
- *Az egyén, családok védelme, a helyi társadalom zavartalan együttélése;*
- *Nyitott szociálpolitika, az önkormányzat szerepének tisztázása (pl.: az önkormányzat csak egyik szereplő, aki felelős, de koordinatív a szolgáltatások biztosításában szerepet vállaló nonprofit, egyházi és piaci szervezetek tekintetében).*

3.1.3. Értékek meghatározása

A következő értékeknek kell érvényesülni a helyi szociálpolitikában, illetőleg a szociális szolgáltatások biztosítása során:

- *Szociális biztonság (ne fordulhasson elő, hogy a szükségét szenvedők ellátás nélkül maradjanak);*
- *Relatív biztonság (valamilyen „társadalmi kockázat” bekövetkezésekor az egyén vagy a család életszínvonala ne süllyedjen túlságosan nagyot);*
- *Az ellátások és szolgáltatások alapvetően a megbomlott szociális egyensúly korrekciójára hivatottak;*
- *Differenciáltság;*
- *Az ellátások, szolgáltatások „kliensközeli” biztosítása;*
- *Egyénre szóló ellátások;*
- *Társadalmi integráció erősítése;*
- *Szektorsemlegesség;*
- *Innovativitás;*
- *Minőség a szolgáltatásokban;*
- *A születések számának emelkedésére tett központi intézkedések (pl.: gyermekvállalási támogatás)*
- *Hatékonyság, hatásosság, stb.*

3.1.4. A szolgáltatástervezési koncepció célja

Az elvi alapok című rész egyik fontos eleme azoknak a **céloknak** a meghatározása, „amiért a koncepciót készítjük”, amelyeket el szeretnénk érni, amelyek a koncepció feladataiban „öltenek testet”. Ezek a célok a következők:

- *Meghatározni azokat az alapelveket, irányokat, célokat, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit;*
- *A döntéshozók részére készüljön egy olyan alapidokumentum, amely átfogó képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások fejlesztésének irányairól és a feladatokról az önkormányzat szabályozási hatáskörében, az ellátási kötelezettség szintjén és az intézményi szinteken;*
- *Megszüntetni azokat a hiányokat, melyet a szociális szolgáltató rendszer a településen jelenleg kezelni nem képes;*
- *Elősegíteni a szociális törvény által bevezetésre került (kerülő) új típusú intézmények (pl. támogató szolgálatok, lakóotthonok, stb.) létesítését;*
- *A településen a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások középpontjában az egyén áll;*
- *A településen olyan szolgáltató rendszer jöjjön létre, amely összehangoltan, koordináltan működik, és amely teljes mértékben lefedi a szociális szükségleteket.*

3.1.5. A szolgáltatástervezési koncepció feladata

Fent megfogalmazott célokból következően a koncepció **feladatát** a következőképpen foglalhatjuk össze:

- *Rávilágít a településen működő szociális ellátórendszer hiányosságaira;*
- *Kijelöli az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a településen;*
- *Elősegíti egy egységes „szociális szolgáltató politika” kialakítását a településen;*
- *Információkat biztosít egyéb fejlesztési koncepciók, programok (pl. területfejlesztési koncepció, rekonstrukciós program, fogyatékosok ellátásának korszerűsítése, rehabilitációs programok, stb.) tervek kidolgozásához és megvalósításához;*
- *Információkkal segíti a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában részt vevőket, kellő alapot ad a szociális szolgáltatások fejlesztésének operatív programjaihoz, stb.*

3.1.6. Céletterületek

A szolgáltatástervezési koncepció következő strukturális eleme a szolgáltatások **céletterületeinek** meghatározása.

A következő céletterületek jöhetnek számításba a szociális szolgáltatások működtetését, fejlesztését illetően a szolgáltatástervezési koncepcióban:

- *A szociális szolgáltatások és ellátások működésének helyi szabályozásai (az alapelveknek és megfogalmazott értékeknek megfelelő, minden szociális jellegű ellátás és juttatás kritériumait, jellemzőit tartalmazó szabályozás kialakítása);*
- *Fenntartói működtetési szabályok és eljárások;*
- *Intézményi szabályozás (pl.: az egyes szociális intézmények belső és egymás közötti működésére vonatkozó szabályok egységesítése úgy, hogy az ágazatra vonatkozó jogszabályokban, helyi rendeletekben előírt ellátásokban és szolgáltatásokban ne alakulhassanak ki párhuzamosságok, illetve lehetőség nyíljon az egyes intézményekben rendelkezésre álló erőforrások megosztására);*
- *Intézményi struktúrák felülvizsgálata, fejlesztése;*
- *Integráció lehetőségek áttekintése;*
- *Humán- és pénzügyi erőforrás fejlesztés a helyi szociális szolgáltatásokban;*
- *Információkezelés, információáramlás, kapcsolatok a potenciális ellátotti körrel, kapcsolatok a lakossággal, szakmai és intézményi kapcsolatrendszer, más ágazatokkal való együttműködés;*
- *Szakmai és intézményi feltételrendszer;*
- *Minőség kérdése a szociális szolgáltatásokban;*
- *Az ellátások társadalmasítása (participáció)⁴;*
- *Szerződéses ellátások, szolgáltatások, rész-szolgáltatások kiajánlása.*

3.1.7. Célcsoportok

A koncepcióban át kell tekinteni, hogy mely **célcsoportok** számára határozhat meg prioritásokat a koncepció:

- *Többgyermekes családok, veszélyeztetett gyermekek → családi védelmi funkciók erősítése, családi nevelés alapvető feltételeinek biztosítása;*
- *Egyedülálló időskorúak, nyugdíjasok → alapvető megélhetési, gondozási feltételek és körülmények biztosítása;*
- *Marginalizálódott csoportok, krízishelyzetben lévő gyermekes anyák, hajléktalanok → szülői gondoskodáshoz szükséges feltételek megerősítése, korrekció a krízishelyzetekben, alapvető létfeltételek biztosítása;*
- *Fogyatékos személyek → társadalmi integráció erősítése, akadálymentes környezet megvalósítása, személyi segítség feltételeinek kialakítása, támogatói szolgálat létrehozása.*

⁴ Részvétel – Bakos: Idegen szavak és kifejezések szótára

3.2. Helyzetkép

3.2.A. Sárbogárd

3.2.A.1. Sárbogárd Város helyzetét bemutató általános adatok

A helyzetelemzés első lépéseként fel kell mérni a település **általános** szociális helyzetét, az infrastrukturális adottságokat, melyhez elengedhetetlen néhány statisztikai adat ill. információ ismerete és elemzése, melynek során a 2012. évre vonatkozó adatokat vettük alapul.

Sárbogárd város állandó lakosainak száma 2013. 01. 01. napján 12. 643 fő, ebből nő 6. 984, férfi 5. 659.....

Népsűrűség 61.2 fő/km².

Sárbogárd közigazgatási belterületének nagysága 18. 933 ha.

A városban 5. 098 lakóegység van, a lakások nagy része összkomfortos, számottevő azonban a komfort nélküli lakások száma is, mintegy 10 %-a a lakásállománynak üresen áll. A 2008 óta tartó válság hatással volt a népmozgalmi adatokra is nem csak a természetes fogyás, hanem a munkaerő - piaci helyzet miatti elvándorlás is okoz népesség csökkenést. Egyre több a lakatlan ingatlan, lakás és családi ház egyaránt.

A helyi tömegközlekedés vállalkozással megoldott. A távolsági közlekedés megoldottnak tekinthető, rendszeres buszjáratokkal, illetve vasúti hálózatba bekapcsolt vasútállomással.

Egészségügyi intézmények a jelenlegi állapot szerint: orvosi rendelők száma 7. Ebből 1 szakrendelő intézet a Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház fenntartásában.

Szociális intézmények típusa:

Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény

2013. július 01. napjától fenntartója a Sárbogárd – Hantos - Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás (7000 Sárbogárd, Hősök tere 2.)

- Ápoló - Gondozó Otthon,
- Szállást Biztosító (Gondozó Ház)
- Idősek Klubja
- Hajléktalanok Átmeneti Szállása
- Szociális étkeztetés
- Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás

Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat:

Családsegítő Szakmai Egység. (7000 Sárbogárd, József A u. 14.)

Magyar Református Egyház fenntartásában működő Idősek Otthona.

A népszámlálási adatok tanúsága szerint a lakosság 78 %-a valamely keresztény felekezethez tartozónak vallotta magát. Vallásukat kb. 10 %-uk gyakorolja. A felekezeti megoszlás Sárbogárd területén 54, 2 % római katolikus, 0,3 % görög katolikus, 23 % református, 2,1 % evangélikus, másegyházhoz, felekezethez tartozik 0,4 %.

Az iskolákban működik a felekezeti hitoktatás, emellett a Nemzeti Alaptanterv és a köznevelési törvény előírásai alapján az órarendbe iktatott erkölcsstanoktatás. A templomokban pedig rendszeres istentiszteletek vannak, az egyházak gyülekezeti termei számos kulturális események, programnak adnak helyt és biztosítják civil szervezetek működési lehetőségeit is.

3.2.A.2. Demográfiai adatok

A **demográfiai adatok** képet adnak a lakosság állandó és ideiglenes számáról, korösszetételéről, a nemzetiségi és rétegtagozódásáról, a szociálisan rászorultak számáról az egyes szociális indikátorok tükrében:

Családok száma és nagyság szerinti összetétele:

- 3. 731 család, ebből egyszülős 565.
- Gyermektelen családok száma 1.073,
- egygyermekes családok száma 677,
- kétgyermekes családok száma 843,
- háromgyermekes családok száma 245,
- négy és többgyermekes családok száma 92.
- Egyedülálló szülő egy gyermekkel 398,
- két gyermekkel 133,
- három és több gyermekkel 34.

Egyszemélyes háztartások száma: 236

Házasságkötések száma (2012): 42.

Élveszületések száma (2012): 89

Halálozások száma (2012): 141

A háziorvosok által rendelkezésünkre bocsátott adatokból megállapítható, hogy Sárbogárd Város Önkormányzat közigazgatási területén a mozgásszervi fogyatékosok száma a legjelentősebb. Ebből is jelentős számú az enyhén fogyatékos 60 év feletti. A látási, hallási fogyatékosok esetében a 60 év feletti életkorúak között magasabb az arány, az értelmi fogyatékosok, illetve halmozott fogyatékosok viszont a 0-18 éves korig gyakoribb.

Az intézményi ellátásban nem részesülő pszichiátriai betegek száma a 18-60 év közötti személyek esetében jelentős.

3.2.A.3. Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok

A foglalkoztatottság helyzete, az anyagi javak megléte, vagy hiánya nagyban befolyásolja a lakosok szociális helyzetét, ezért fontos az alábbi adatok megjelenítése a szolgáltatástervezési koncepcióban:

A 2012. évre vonatkozó adatok alapján Sárbogárd város közigazgatási területén bejelentett állásigény

- nem támogatott álláshelyre: 35
- közfoglalkoztatási igény 479

Regisztrált álláskereső száma 2012. 12. 31-én: 1857 fő, (983 nő és 875 férfi)
 Ebből - Álláskeresői segélyre jogosultak száma: 52 fő.
 - Álláskeresői járadékban részesülő személy 177 fő.
 - Pályakezdő munkanélküliek száma 2012-ben 214 fő
 - Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult: 584 fő

2012. évben az öregségi és öregségi jellegű nyugdíjban részesülők száma 2. 320 fő. 2013. évben 2. 089. fő.

2012. évben rokkantnyugdíjban részesülők száma 879 fő, 2013. évben 638 fő.

2012. évben GYES-ben részesülők száma 186 fő, 2013. évben 203 fő.

2012. évben időskorúak járadékában részesülők száma 9 fő, 2013. évben 7 fő.

2012. évben közmunka - programban foglalkoztatott 415 fő, 2013. évben közmunka – programban foglalkoztatott 168 fő

3.2.A.4. A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok

a.) Az ellátási kötelezettség jelen állapota

- **Ellátási kötelezettség tartalmának meghatározása:**

- Az Sztv.86.§. szerint a települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat az alapellátások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, speciális alapellátási feladatok) megszervezéséről, ill. az alapellátás keretében nem gondo-
 zható rászorultak szakosított ellátáshoz való hozzájárulásáról köteles gondoskodni

- Települési önkormányzatok vonatkozásában az alábbi feladatok megszervezése kötelező:

Az Sztv.87.§.b) pontja szerint 10.000-nél több állandó lakos esetén:

- idősek nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatás
- utcai szociális munka

- éjjeli menedékhely

- nappali melegedő

(ezt jelenleg biztosítja a Hajléktalanok Átmeneti szállása)

- idősek átmeneti elhelyezését szolgáló intézményi ellátási formák

Az Sztv. 88.§.-a szerint a megyei és a fővárosi önkormányzat gondoskodik azoknak a szakosított ellátásoknak a megszervezéséről, amelyek biztosítására az Szt. alapján a települési önkormányzatok nem kötelesek.

- Az egyes ellátási formákat saját intézményeivel biztosítja a települési önkormányzat:
- Az **ellátási kötelezettségen felül** Sárbogárd Városban önként vállalt szociális szolgáltatásként működik a Hajléktalanok átmeneti szállása, és az Ápoló Gondozó Otthon melyek ellátására az a Sztv. nem kötelezi az Önkormányzatot

b.) Pénzbeli ellátások

Az adatok azt mutatják meg, hogy az önkormányzat illetékességi területén hányan, és milyen arányban rászorultak a pénzbeli szociális ellátások igénybevételeire.

2012. év december 31-én

- Időskorúak járadékában részesült 9 fő ebből 8 nő, 1 férfi, mindannyian 62 év feletti
- Rendszeres szociális segélyben részesült 33 fő, ebből a nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérők száma 26 fő
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült 428 fő
- Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma összesen 456 fő.
- Ápolási díjban részesülők száma és megoszlása az ápolási díjra való jogosultság szerint: 2012. évben összesen 135 fő. Ebből: Tartósan beteg 18 év feletti személy ápolása miatt 45 fő, tartósan beteg 18 év alatti ápolása miatt 20 fő, súlyos fogyatékoson belül: a) látás: 12 fő, b.) hallás: 3 fő, c.) mozgás: 34 fő, d.) értelmi: 21 fő.
- Átmeneti segélyben részesülők száma 2012. évben: 341 fő, (többségük az év folyamán két alkalommal).

c.) Természetben nyújtott szociális ellátások

- Köztemetés 2012. évben 4 esetben történt, 2013-ban 2013.szeptember 30-ig 8 esetben történt
- Közgyógyellátási igazolvánnyal ellátottak száma 2012. évben összesen 248, ebből méltányossági: 6 fő;
- Adósságkezelési szolgáltatásban részesítettek száma, és adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma – új belépő - az évközi jogszabály-változások miatt 0 fő

d.) Szociális szolgáltatások

SZOCIÁLIS ALAPELLÁTÁST IGÉNYBE VEVŐK:

2012. évben a nők esetében 60 év alatt 8 fő, 60 év felett 140 fő részesült étkeztetésben. Férfiak esetében 60 év alatt 32 fő, 60 év felett 93 fő részesült étkeztetésben.

2013. évben a nők esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett 149 fő részesült étkeztetésben. Férfiak esetében 60 év alatt 4 fő, 60 év felett 76 fő részesült étkeztetésben (2013. szept. 30-i adat).

Házi segítségnyújtásban 2012. évben a nők esetében 60 év alatt 0 fő, 60 év felett 67 fő részesült. Férfiak esetében 60 év alatt 0, 60 év felett 18 fő részesült házi segítségnyújtásban.

Házi segítségnyújtásban 2013. évben a nők esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett 27 fő részesült. Férfiak esetében 60 év alatt 4, 60 év felett 12 fő részesült házi segítségnyújtásban.

9 gondozási körzet látja el a házi segítségnyújtást 9 fő gondozónővel és 1 vezető gondozóval. A gondozók 70 %-ot meghaladó mértékben rendelkeznek a szükséges szakképesítéssel.

2012. évben a családsegítő szolgáltatást 2017 fő vette igénybe, és 2291 esetben kértek segítséget, 2013. évben 2013. szeptember 30-ig a szolgáltatást 681 fő vette igénybe 785 esetben.

Szakmai álláshelyeik száma 3,75 fő. Ebből 1 felsőfokú diplomás, 1 felsőfokú szakirányú, 1 felsőfokú végzettségű és 1 fő középfokú szakirányú végzettségű dolgozó (kapcsolt munkakörben).

Az intézmény átszervezése a 2013. évben jelentős terhet rótt az intézmény irányítóira és a teljes szervezeti és működési rend átalakítása is számos feladatot jelentett.

Az év során kialakított új struktúra hosszú távon garanciája lehet az alap és szakosított ellátások igénybevételének. A Társulás településein Sárbogárd kivételével szociális intézmény nem működik, a feladatokat a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény és annak Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai egysége látja el, ezért a települések adatainál ez önállóan nem szerepel.

3.2.B. Hantos

3.2.B.1. Hantos település helyzetét bemutató általános adatok

A helyzetelemzés első lépéseként fel kell mérni a település **általános** szociális helyzetét, az infrastrukturális adottságokat, melyhez elengedhetetlen néhány statisztikai adat ill. információ ismerete és elemzése, melynek során a 2012. évre vonatkozó adatokat vettük alapul.

Hantos község állandó lakosainak száma 2012. dec. 31-én: 969 fő, ebből nő 488 fő , férfi 481 fő.

Népsűrűség 25,9 fő/km².

Hantos közigazgatási belterületének nagysága: 113 ha 8690 m².

A helyi tömegközlekedés nincs. A távolsági közlekedés megoldottnak tekinthető, rendszeres buszjáratokkal.

Egészségügyi intézmények a jelenlegi állapot szerint: orvosi rendelők száma 1db és 1 db védőnői tanácsadó.

A lakások 43,5 %-a összkomfortos, viszont a komfort nélküli lakások száma is viszonylag magas (a lakások: 10,4 %-a komfort nélküli).

A népszámlálási adatok tanúsága szerint a lakosság 69 %-a valamely keresztény felekezethez tartozónak vallotta magát. Vallásukat kb.10 %-uk gyakorolja. A felekezeti megoszlás Hantos területén 83,5 % katolikus, 13,8 % református, 0,004 % evangélikus és 2,696 % egyéb.

Az iskolában működik római katolikus felekezeti hitoktatás, emellett a Nemzeti Alaptanterv és a köznevelési törvény előírásai alapján az órarendbe iktatott erkölcstan oktatás. A templomban pedig rendszeres istentiszteletek vannak.

3.2.B.2. Demográfiai adatok

A **demográfiai adatok** képet adnak a lakosság állandó és ideiglenes számáról, korösszetételéről, a nemzetiségi és rétegtagozódásáról, a szociálisan rászorultak számáról az egyes szociális indikátorok tükrében:

Családok száma és nagyság szerinti összetétele:

- 269 család, ebből egyszülős : 48
- Gyermektelen családok száma : 87
- egygyermekes családok száma : 75
- kétgyermekes családok száma: 33
- három és több gyermekes családok száma : 26,
- Egyedülálló szülő egy gyermekkel : 26
- két gyermekkel 18
- három és több gyermekkel 4

Egyszemélyes háztartások száma: 90

Házasságkötések száma (2012): 7

Élve születések száma (2012): 13

Halálozások száma (2012): 7

A háziorvos által rendelkezésünkre bocsátott adatok alapján Hantos Község Önkormányzat közigazgatási területén élő fogyatékosok száma és fajtája az alábbi:

60 év feletti mozgásszervi fogyatékos személyek száma: - férfi: 1 fő
 - nő: 1 fő
 - összesen: 2 fő

60 év feletti látási-hallási fogyatékos személyek száma: - férfi :1 fő
 - nő: 1 fő
 - összesen: 2 fő

60 év feletti egyéb fogyatékos személyek száma: - férfi: 2 fő
 - nő: 1 fő
 - összesen: 0 fő

60 év feletti pszichiátriai betegek száma: - férfi: 1 fő
 - nő: 0 fő
 - összesen: 1 fő

60 év alatti mozgásszervi fogyatékos személyek száma: - férfi: 3 fő
 - nő: 4 fő

	- összesen: 7 fő
60 év alatti látási-hallási fogyatékos személyek száma:	- férfi :2 fő
	- nő: 1 fő
	- összesen: 3 fő
60 év alatti egyéb fogyatékos személyek száma:	- férfi: 7 fő
	- nő: 5 fő
	- összesen: 12 fő
60 év alatti pszichiátriai betegek száma:	- férfi: 11 fő
	- nő:10 fő
	- összesen: 21 fő

3.2.B.3. Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok

A foglalkoztatottság helyzete, az anyagi javak megléte, vagy hiánya nagyban befolyásolja a lakosok szociális helyzetét, ezért fontos az alábbi adatok megjelenítése a szolgáltatástervezési koncepcióban:

A 2012. évre az üres állások száma: 1 db 2013. évre vonatkozó adatok alapján Hantos közigazgatási területén rendelkezésre álló üres állások száma: 3

Regisztrált munkanélküliek száma 2013. év augusztusában 42 fő, melyből álláskeresői járadékban részesülő személy 3 fő, segély típusú ellátásba részesülők száma: 2 fő.

2012. évben az öregségi és öregségi jellegű nyugdíjban részesülők száma 204 fő. 2013. évben 199 fő.

2012. évben rokkantnyugdíjban részesülők száma 9 fő, 2013. évben 9 fő.

2012. évben GYES-ben részesülők száma 18 fő, 2013. évben 19 fő.

2012. évben időskorúak járadékában részesülők száma: 0 fő, 2013. évben . 0 fő.

2012. évben közmunka - programban foglalkoztatott 32 fő, ebből férfi 20 fő, nő 12 fő , képzésbe részt vett 6 fő , 2013. évben közmunka –programban foglalkoztatott száma jelenleg, 20 fő

3.2.B.4. A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok

a.) Az ellátási kötelezettség jelen állapota

- **Ellátási kötelezettség tartalmának meghatározása:**

- Az Sztv.86.§. szerint a települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat az alapellátások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, speciális alapellátási feladatok) megszervezéséről, ill. az alapellátás keretében nem gondozható rászorultak szakosított ellátáshoz való hozzájutásáról köteles gondoskodni

- Települési önkormányzatok vonatkozásában az alábbi feladatok megszervezése kötelező:

Az Sztv.87.§.b) pontja szerint 10.000-nél több állandó lakos esetén: -
idősek nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatás

- utcai szociális munka
- éjjeli menedékhely
- nappali melegedő
- (ezt jelenleg biztosítja a Hajléktalanok Átmeneti szállása)
- idősök átmeneti elhelyezését szolgáló intézményi ellátási formák

Az Sztv. 88.§.-a szerint a megyei és a fővárosi önkormányzat gondoskodik azoknak a szakosított ellátásoknak a megszervezéséről, amelyek biztosítására az Szt. alapján a települési önkormányzatok nem kötelesek.

- *Az egyes ellátási formákat a Társulás keretében fenntartott intézményeivel biztosítja a települési önkormányzat*

b.) Pénzbeli ellátások

Az adatok azt mutatják meg, hogy az önkormányzat illetékességi területén hányan, és milyen arányban rászorultak a pénzbeli szociális ellátások igénybevételeire.

- Időskorúak járadékában részesülők száma jelenleg 0 fő.
- Rendszeres szociális segélyben részesülők száma összesen 2012. évben 7 fő, 2013. évben 2 fő
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásba részesülő 2012. évben 37 fő 2013. évben: 19 fő
- Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma összesen 2012. évben 49 fő, 2013. évben 51 fő.
- Ápolási díjban részesülők száma és megoszlása az ápolási díjra való jogosultság szerint: 2012. évben összesen 7 fő. Tartósan beteg 18 év feletti személy ápolása miatt 6 fő, tartósan beteg 18 év alatti ápolása miatt 1 fő, súlyos fogyatékoson belül: a) látás:0 fő, b.) hallás:0 fő, c.) mozgás:1 fő, d.) értelmi: 0 fő.
- Átmeneti segélyben részesülők száma 2012 évben: 14 fő.

c.) Természetben nyújtott szociális ellátások

- Köztemetések száma 2012 évben 1, 2013 évben 1,
- Közgyógyellátási igazolvánnyal ellátottak száma 2012. évben alanyi 23 fő, normatív: 5 fő, méltányossági: 1 fő;
- Adósságkezelési szolgáltatásban részesítettek száma, és adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma 2012. évben 0 fő

d.) Szociális szolgáltatások

SZOCIÁLIS ALAPELLÁTÁST IGÉNYBE VEVŐK:

2012. évben a nők esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett 8 fő részesült étkeztetésben. Férfiak esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett 3 fő részesült étkeztetésben.

2013. évben a nők esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett 8 fő részesült étkeztetésben. Férfiak esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett 1 fő részesült étkeztetésben.

Házi segítségnyújtás Hantos településen nem működik.

2012. évben a családsegítő szolgáltatást 12 fő 40 esetben vette igénybe. 2013. évben ez idáig a szolgáltatást 12 fő 32 esetben vette igénybe.

3.2.C. Nagylók

3.2.C.1. Nagylók település helyzetét bemutató általános adatok

A helyzetelemzés első lépéseként fel kell mérni a település **általános** szociális helyzetét, az infrastrukturális adottságokat, melyhez elengedhetetlen néhány statisztikai adat ill. információ ismerete és elemzése, melynek során a 2012. évre vonatkozó adatokat vettük alapul.

Nagylók község állandó lakosainak száma 2012. dec. 31-én: 1084 fő, ebből nő 553 fő, férfi 531 fő

Népsűrűség 34,4 fő/km².

Nagylók közigazgatási belterületének nagysága 176 ha 6330 m²

A helyi tömegközlekedés nincs. A távolsági közlekedés megoldottnak tekinthető, rendszeres buszjáratokkal.

Egészségügyi intézmények a jelenlegi állapot szerint: orvosi rendelők száma 1db és 1 db védőnői tanácsadó.

A lakások 38,17 %-a összkomfortos, ugyanakkor a komfort nélküli lakások száma is jelentős. (A lakások 12,79 %-a komfort nélküli.)

A népszámlálási adatok tanúsága szerint a lakosság 55, 37 %-a valamely keresztény felekezethez tartozónak vallotta magát. Vallásukat kb. 5 %-uk gyakorolja. A felekezeti megoszlás Nagylók területén 78,2 % katolikus, 17,5. % református, 0,02 % evangélikus és 4,28 % egyéb.

Az iskolában működik római katolikus felekezeti hitoktatás, emellett a Nemzeti Alaptanterv és a köznevelési törvény előírásai alapján az órarendbe iktatott erkölcsstan oktatás. A templomban pedig rendszeres istentiszteletek vannak.

3.2.C.2. Demográfiai adatok

A **demográfiai adatok** képet adnak a lakosság állandó és ideiglenes számáról, korösszetételéről, a nemzetiségi és rétegtagozódásáról, a szociálisan rászorultak számáról az egyes szociális indikátorok tükrében:

Családok száma és nagyság szerinti összetétele:

- 295 család, ebből egyszülős 55
- Gyermektelen családok száma 101,
- egygyermekes családok száma 59,
- kétgyermekes családok száma 53,
- három és többgyermekes családok száma 27,
- Egyedülálló szülő egy gyermekkel 33,

- két gyermekkel 13
- három és több gyermekkel 9

Egyszemélyes háztartások száma: 138

Házasságkötések száma (2012): 1

Élve születések száma (2012): 6

Halálozások száma (2012): 17

A háziorvos által rendelkezésünkre bocsátott adatok alapján Nagylók Község Önkormányzat közigazgatási területén élő fogyatékosok száma és fajtája az alábbi:

60 és feletti mozgásszervi fogyatékos személyek száma:	- férfi: 2 fő
	- nő: 2 fő
	- összesen: 4 fő
60 év feletti látási-hallási fogyatékos személyek száma:	- férfi :1 fő
	- nő: 2 fő
	- összesen: 3 fő
60 év feletti egyéb fogyatékos személyek száma:	- férfi: 1 fő
	- nő: 2 fő
	- összesen: 3 fő
60 év feletti pszichiátriai betegek száma:	- férfi: 2 fő
	- nő:0 fő
	- összesen: 2 fő
60 év alatti mozgásszervi fogyatékos személyek száma:	- férfi: 10 fő
	- nő: 4 fő
	- összesen: 14 fő
60 év alatti látási-hallási fogyatékos személyek száma:	- férfi :1 fő
	- nő: 0 fő
	- összesen: 1 fő
60 év alatti egyéb fogyatékos személyek száma:	- férfi: 9 fő
	- nő: 6 fő
	- összesen: 15 fő
60 év alatti pszichiátriai betegek száma:	- férfi: 2 fő
	- nő:3 fő
	- összesen: 5 fő

3.2.C.3. Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok

A foglalkoztatottság helyzete, az anyagi javak megléte, vagy hiánya nagyban befolyásolja a lakosok szociális helyzetét, ezért fontos az alábbi adatok megjelenítése a szolgáltatástervezési koncepcióban:

A 2012. - 2013. évre vonatkozó adatok alapján Nagylók település közigazgatási területén rendelkezésre álló üres állások száma: 0 db.

Regisztrált munkanélküliek száma 2013. augusztusában 67 fő, melyből álláskereső járulékból részesült 6 fő, segély típusú ellátásba részesül 5 fő.

2012. évben az öregségi és öregségi jellegű nyugdíjban részesülők száma 217 fő, 2013. évben : 228 fő.

2012. évben rokkantnyugdíjban részesülők száma 12 fő, 2013. évben 10 fő.
 2012. évben GYES-ben részesülők száma: 33 fő, 2013. évben 36 fő.
 2012. évben időskorúak járadékában részesülők száma 0 fő, 2013. évben 0 fő.
 2012. évben közmunka - programban foglalkoztatott 34 fő, 2013. évben közmunka –programban foglalkoztatott 28 fő

3.2.C.4. A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok

a.) Az ellátási kötelezettség jelen állapota

- *Ellátási kötelezettség **tartalmának** meghatározása:*
 - Az Sztv.86.§. szerint a települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat az alapellátások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, speciális alapellátási feladatok) megszervezéséről, ill. az alapellátás keretében nem gondozható rászorultak szakosított ellátáshoz való hozzájutásáról köteles gondoskodni
 - Települési önkormányzatok vonatkozásában az alábbi feladatok megszervezése kötelező:

Az Sztv.87.§.b) pontja szerint 10.000-nél több állandó lakos esetén: -
 idősök nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatás

- utcai szociális munka
- éjjeli menedékhely
- nappali melegedő
 (ezt jelenleg biztosítja a Hajléktalanok Átmeneti szállása)
- idősök átmeneti elhelyezését szolgáló intézményi ellátási formák

Az Sztv. 88.§.-a szerint a megyei és a fővárosi önkormányzat gondoskodik azoknak a szakosított ellátásoknak a megszervezéséről, amelyek biztosítására az Szt. alapján a települési önkormányzatok nem kötelesek.

- *Az egyes ellátási formákat a Társulás keretében fenntartott intézményeivel biztosítja a települési önkormányzat*

b.) Pénzbeli ellátások

Az adatok azt mutatják meg, hogy az önkormányzat illetékességi területén hányan, és milyen arányban rászorultak a pénzbeli szociális ellátások igénybevételére.

- Időskorúak járadékában részesülők száma jelenleg 0 fő.
- Rendszeres szociális segélyben részesülők száma összesen 1 fő,
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásba részesülők száma 2012. évben 60 fő, 2013. évben 43 fő.
- Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma összesen 2012. évben 62 fő, 2013. évben 55 fő.
- Ápolási díjban részesülők száma és megoszlása az ápolási díjra való jogosultság szerint: 2012. évben összesen 8 fő. Tartósan beteg 18 év feletti személy ápolása miatt 3 fő, tartósan beteg 18 év alatti ápolása miatt

0 fő, súlyos fogyatékoságon belül: a) látás: 0 fő, b.) hallás: 0 fő, c.) mozgás: 0 fő, d.) értelmi: 0 fő.

- Átmeneti segélyben részesülők száma 2012 évben: 63 fő, 2013. évben 4 fő.

c.) Természetben nyújtott szociális ellátások

- Köztemetések száma 2012 évben 3, 2013 évben 0 db.
- Közgyógyellátási igazolvánnyal ellátottak száma 2012. évben alanyi: 26 fő, normatív: 5 fő, méltányossági: 5 fő; 2013. évben méltányossági 3 fő.
- Adósságkezelési szolgáltatásban részesítettek száma, és adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma 2012. évben 0 fő

d.) Szociális szolgáltatások

SZOCIÁLIS ALAPELLÁTÁST IGÉNYBE VEVŐK:

2012. évben a nők esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett, 33 fő részesült étkeztetésben. Férfiak esetében 60 év alatt 8 fő, 60 év felett 11 fő részesült étkeztetésben.

2013. évben a nők esetében 60 év alatt 1 fő, 60 év felett 28 fő részesült étkeztetésben. Férfiak esetében 60 év alatt 11 fő, 60 év felett 11 fő részesült étkeztetésben.

Házi segítségnyújtásban 2012. évben a nők esetében 60 év alatt 0 fő, 60 év felett 20 fő részesült. Férfiak esetében 60 év alatt 0 fő, 60 év felett 3 fő részesült házi segítségnyújtásban.

Házi segítségnyújtásban 2013. évben a nők esetében 60 év alatt 0 fő, 60 év felett 32 fő részesült. Férfiak esetében 60 év alatt 0 fő, 60 év felett 5 fő részesült házi segítségnyújtásban.

Az intézmény a társulás területén 9 gondozási körzetben látja el a házi segítségnyújtást, 9 fő gondozónővel és 1 vezető gondozóval. A gondozók 50 %-ot meghaladó mértékben rendelkeznek a szükséges szakképesítéssel.

2012. évben a családsegítő szolgáltatást 12 fő, 81 esetben vette igénybe. 2013. évben ez idáig a szolgáltatást 10 fő, 54 esetben vette igénybe.

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSI FORMÁKAT IGÉNYBE VEVŐK

Nappali ellátást nyújtó intézmények

Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény keretében működő intézmények:

Idősek klubja

Az intézmény működési engedélye 2014. december 31-ig érvényes, az engedélyezett férőhelyek száma 30 fő, 2012. évben a kihasználtság 23 fő. Ellátási területe Sárbogárd Város közigazgatási területe, szakdolgozók száma 4 fő, ebből 1 fő intézményvezető, 1 fő klubvezető főállásban, és 2 fő gondozónő.

A tárgyi feltételek hiánya miatt kapott ideiglenes működési engedélyt az intézmény. Az adatokból arra lehet következtetni, hogy mely korcsoport veszi igénybe leginkább a szolgáltatást, és milyen a tényleges igény az ellátás iránt.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény keretében működő intézmények:

Szállást Biztosító (Gondozó Ház)

Az intézmény 2014. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel, az engedélyezett férőhelyek száma 13 fő, amely teljes kihasználtsággal működik. Ellátási terület Sárbogárd Város közigazgatási területe.

Az intézmény ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik, a tárgyi feltételek hiányossága miatt. Az intézményben szakmai munkakörökben foglalkoztatottak 100 %-a rendelkezik az előírt végzettséggel.

A tárgyi feltételeknél szükséges:

- maximum négyágyas lakószobák kialakítása, az egy ellátottra jutó legalább 6 m² lakóterület kialakítása 2018. december 31-ig;
- a látogatók fogadására szolgáló helyiség, betegszoba, orvosi szoba kialakítása 2018. december 31-ig
- házaspárok elhelyezésének lehetőségét kialakítani 2018. december 31-ig.

Hajléktalanok átmeneti szállása

Az intézmény 2014. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel. Az engedélyezett férőhelyek száma 20 fő, ellátási területe Sárbogárd Város közigazgatási területe. Az alkalmazottak létszáma megfelelő, a tárgyi feltételek hiányossága miatt kapott az intézmény ideiglenes működési engedélyt.

A tárgyi feltételeknél szükséges:

- a gondozottak részére az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi állapotának és mozgásállapotának megfelelő berendezési és felszerelési tárgyak biztosítása 2018. december 31-ig;
- 2018. december 31-ig a lakószobákban gondozottanként 4 m² lakóterület kialakítása;
- akadálymentes közlekedés feltételeinek teljes körű kialakítása 18. december 31-ig.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények fejlesztése nagyon fontos feladat, tekintettel arra, hogy ezen intézmények körében az ellátási kötelezettség teljesítése meglehetősen kedvezőtlen. Az ellátások esetében az átszervezés részben megoldotta a működtetés költség-hatékonyságát, a szakmai integráció feltételeit az átszervezéssel megvalósítottuk.

A következőkben az ápolást-gondozást nyújtó intézmény működéséről nyert információkkal célszerű foglalkozni.

Ápolást-gondozást nyújtó intézmények

Idősek Otthona

Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény keretében működő intézmény:

Az intézmény 2014. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel, az engedélyezett férőhelyek száma 22 fő, 100 %-os kihasználtsággal működik, az elhelyezésre várakozók száma jelenleg 20 fő. Az ellátási terület Sárbogárd Város közigazgatási területe. A szakmai munkakörökben foglalkoztatottak 100 %-a rendelkezik az előírt végzettséggel. A tárgyi feltételek hiányosságai miatt kapott az intézmény ideiglenes működési engedélyt.

A tárgyi feltételeknél szükséges:

- maximum négyágyas lakószobák kialakítása, az egy ellátottra jutó legalább 6 m² lakóterület biztosítása 2018. december 31-ig.

Sárbogárdi Református Egyházközség Idősek Otthona.

Az intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik, az engedélyezett férőhelyek száma 45 fő, ellátási területe országos. A dolgozók - 24 fő munkavállaló - 100 %-ban rendelkeznek az előírt szakképesítéssel.

3.2.5. Információk a megyei szintű ellátórendszerrel, kapcsolódási pontok

Sárbogárd Város Önkormányzata nem tudja biztosítani a kórházi ellátás, rehabilitációs ellátás, szenvedélybetegek gondozása, fogyatékkal élő személyek ellátásait, ezért ezt csak megyei szintű segítséggel lehet igénybe venni.

3.3. Feladatok, fejlesztési irányok a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein

Ez a koncepció legfontosabb fejezete, mely az önkormányzat szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztési irányait, feladatait részletezi. A feladatok meghatározását a különböző végrehajtási szintekre lebontva kell meghatározni, amely jól átláthatóvá teszi a tervezést. E fejezetben az önkormányzat kívánatos fejlesztéseit fogjuk szisztematikusan „végigvinni”, beillesztve az adott struktúrába.

3.3.1. Az önkormányzat szabályozási hatáskörében

- *Szociális rendelet újraszabályozása (ellátási jogosultság, igénybevétel, időtartam, mérték stb.); A helyi szociális rendelet alárendelt szerepet tölt be törvényhozás által megalkotott Szociális törvény és Végrehajtási rendeleteihez képest. Folyamatos feladat a szociális törvény aktuális módosításainak megfelelően rendszeresen felülvizsgálni a Szociális rendeletünket és a helyi igényeknek megfelelően – a törvény adta keretek között – alkalmazni azokat.*

Határidő: folyamatos,

*önkormányzati segély rendelkezéseinek bevezetésre
2013. december 31.*

- A fenntartói, irányítási feladatokat továbbra is a jelenlegi formában kívánja az önkormányzat ellátni. (a 2013. július 01. napjától jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás fenntartásában)
- Struktúra (fenntartói irányítási struktúra a szociális szolgáltatások vonatkozásában) az új ellátási formák vállalásától függően kerül kialakításra
Határidő: felülvizsgálatra 2016. december 31.
- Ágazati és intézményközi együttműködési eljárások; szükséges az ágazati és intézményközi együttműködés javítása, jobb információáramlás kialakítása, hatékonyabb ellátás érdekében. Az informatikai hálózat bővítése
Határidő: folyamatos
- Az ágazati szintű adatkezelési és adminisztrációs, rendszer bővítése szükséges, annak érdekében, hogy mihamarabb és a megfelelő módon, széleskörű információk birtokában végezhesék munkájukat az egyes ágazatok.
Határidő: folyamatos
- A nem önkormányzati szereplők részvételének szabályozása az ágazati együttműködésben, civil szervezetekkel, egyesületekkel, alapítványokkal, egyházakkal együttműködési megállapodásban rögzített kapcsolatkiépítése és fenntartása, hiszen sok esetben ezek kötelező önkormányzati feladatokat vállalnak át, illetve a nem kötelező önkormányzati feladatok vállalásával színesítik a szociális ellátórendszert.
Határidő: Előkészítés → folyamatos
Megvalósítás → 2015. december 31.
- Az ágazaton belüli humán erőforrás – fejlesztés szabályai; Mivel az ágazaton belül nem minden esetben találkozhatunk olyan munkaerővel, kiknek képesítése megfelel a jogszabályi követelményeknek, szükséges képzésekkel, továbbképzésekkel, tanfolyamokkal fejleszteni a humán erőforrásokat. Ennek feltételeit az intézmények számára biztosítani kell, saját költségvetésükben.
Határidő: folyamatos (költségvetési évenként)
- Lakossági tájékoztatás rendszerének és eszközének kialakítása; A szociális alapellátó rendszer egyre nagyobb igénybevételnek van kitéve, és éppen ezért a lakosság megfelelő tájékoztatása elengedhetetlen. Ennek színterei a helyi sajtó, önkormányzati hirdetések, későbbiekben helyi televízió.
Határidő: folyamatos
- Intézményi – és ellátás fejlesztési programok kialakítása, alapfeltételek megteremtése. Mindezek megvalósítása nagymértékben pályázatok segítségével lehetséges. Éppen ezért szükséges, hogy az önkormányzat költségvetésében céltartalékként kerüljön elkülönítésre potenciális pályázatok önrésze.
Határidő: folyamatos (költségvetési évenként, intézményvezetők javaslata alapján)
- Az intézményvezetők és ágazati vezetők közös konzultációs és tervező fórumának létrehozása, a fórum szakmai és tartalmi elemeinek kidolgozása.
Határidő: folyamatos 2014. januártól 3 havonként

3.3.2. Társulási ellátási szintű feladatok

A meglévő ellátások körében

- Az étkeztetés színvonalának emelése érdekében korszerűsíteni kell az ételek házhoz szállítását az idős emberek számára. Ez olyan formában valósítható meg, hogy az étel házhoz szállítása gépjárművel történjen, megfelelő hőtárolós edényekben. Ezáltal gyorsabban és megfelelő időben kerül az idősek „asztalára” az étel, és nem szükséges az utánmelegítés. Ez által nemcsak mennyiségi, hanem minőségi javulást is elérhetünk.
Határidő: 2016. december 31.
- Gazdasági szempontból nagyon fontos a szociális étkeztetés vonatkozásában a közbeszerzés nyertes Eurest Kft. által üzemeltetett konyhák folyamatos korszerűsítése, szükség szerinti felújítása, berendezési tárgyainak cseréje az üzemeltetővel közös pályázatok útján.
Határidő: folyamatos
- Házi segítségnyújtás:
 - a térítési díj fizetés alól mentesülők körét bővíteni szükséges;
 - a házi segítségnyújtásba be kell vonni a nyugdíjas szervezeteket (akár szerződés alapján), civil szervezeteket, egyházakat.
Határidő: lehetőségek megvizsgálására 2014. december 31.
 - Modernizálni szükséges az ellátás technikai feltételeit. Olyan közlekedési eszközök szükségesek, amely egyrészt biztonsággal, másrészt hosszútávon képesek kiszolgálni a házi segítségnyújtás feladatait. (korszerűbb, esetleg elektromos kerékpárok)
Határidő: 2015. december 31.
- Az Ápoló-Gondozó Otthon átépítése, bővítése szükséges annak érdekében, hogy egy telephelyen legyen az Ápoló-Gondozó Otthon, a Nappali Ellátás, a Szállástbiztosító, a Házi Gondozó Szolgálat, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Szükséges az intézmények berendezési tárgyainak cseréje.
Határidő: Előkészítés → folyamatos,
Megvalósítás → pályázati forrás esetén 2016. december 31.
- Családsegítés:
 - ki kell alakítani azokat a szolgáltatásokat, amelyek a munkaerő-piaci reintegrációt, illetve a munkajövedelemhez jutást elősegítik.
Határidő: folyamatos.
 - A meglévő szabadidős programok szervezésének, színvonal-emelésének elengedhetetlen feltétele, hogy az intézmény költségvetési keretében biztosítva legyen erre elkülönített összeg.
Határidő: folyamatos (költségvetési évenként)

A létrehozandó intézmények körében

Speciális alapellátási feladatok:

A szociális törvény módosításai 2001. évtől alapjaiban változtatták meg az önkormányzatok feladatellátásának módját. A módosítások az alapellátások fejlesztését irányozta elő, a szolgáltatások saját lakókörnyezetben való biztosításával. A hagyományos ellátási formák (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés) kiegészültek a speciális alapellátási feladatokkal, amelyek a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást jelentik, az idős és fogyatékos személyek esetében, támogató szolgálatot a fogyatékos személyek körében, közösségi gondozást a pszichiátriai és szenvedélybetegek körében, utcai szociális munkát a hajléktalanok esetében.

○ *Házi segítségnyújtás:*

- Mivel a házi segítségnyújtást az SESZI látja el, számukra kiépítésre került az időskorúak és fogyatékosok részére a jelzőrendszeres házi gondozási ellátási forma. Ennek tárgyi és személyi feltételeit részben az állami normatíva részben az önkormányzat költségvetése, részben pályázatok fedezik. A rendszer informatikai, technikai karbantartása, illetve fejlesztése szükséges

Határidő: 2015. december 31.

A bevezetőben felsorolt, törvény által előírt speciális alapellátási feladatok megvalósulása érdekében az intézményi integráció megvalósult, egy nagy intézmény látja el szinte valamennyi kötelező feladatunkat.

a.) A támogató szolgálat működtetését, amely a fogyatékos személyek önálló életvitelének megkönnyítését szolgálja továbbra is civil szervezettel való együttműködés keretében kívánjuk ellátni. (Szivárvány Támogató Szolgálat)

- A támogató szolgálat feladata: a törvény szerint, alapvető szükségletek kielégítésének biztosítása, szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (pl: speciális személyi szállítás)
- Megfelelő egészségügyi-szociális ellátáshoz való hozzájutás biztosítása.
- Információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
- Jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása.
- Fogyatékos személyek kapcsolatkésztségének javítása, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális önszegítő csoportokban való részvétel.
- Az egyes szociális alapellátási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan

- Segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- A fogyatékos személy munkavégzését, a munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

b) A közösségi pszichiátriai ellátást, melyet a Sztv. szintén kötelező jelleggel ír elő, s melynek feladatait, céljait és célterületét ugyanezen törvény határozza meg. A feladatot a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat heti rendszerességgel szakorvossal kötött szerződéssel valósítja meg időpont egyeztetés keretei belül. Szükség esetén kapacitásbővítés.

Felülvizsgálat határideje: 2014. december 31.

c) Az utcai szociális munka megszervezése és működtetése, a közterületen tartózkodó, az intézményes ellátást nem igénylő vagy abból valamilyen ok miatt kiszoruló hajléktalan személyek ellátásának érdekében.

A feladat szükség szerinti ellátása a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény Hajléktalanok Átmeneti Szállásának működtetésével valósítható meg, így érvényesül a szociális szolgáltatástervezési koncepció azon alapelve, hogy az azonos ellátási formák egy intézményen belül működjenek.

- Az önkormányzatok számára törvény szerint megjelölt számos új feladat, illetve az Uniós elvárások szükségessé teszik **Szociális szakreferens** alkalmazását, melynek feladata lenne a koordináció a fenntartó és a szociális intézmények között. Feladata lenne továbbá a szociális szolgáltatástervezési koncepcióban megfogalmazott alapelvek betartása és betartatása, pályázatok figyelemmel kísérése. Az ő elengedhetetlen feladata lenne továbbá a szociális térkép elkészítése, illetve ezen munka koordinálása valamint értékelése. Szociális szakreferensi állást hozzon létre az önkormányzat, vagy amennyiben erre anyagi lehetőség nincs, úgy a feladatot a jelenlegi hivatali létszámmal oldja meg a jegyző.

Határidő: 2014. december 31.

A fentiekben részletezett tervek **önkormányzati társulási formában** történő megvalósítása a legcélszerűbb, ez harmonizál az Európai Uniós elvárásokkal, egyben érvényesül a gazdaságos működtetés alapelve is. A megvalósításhoz szükséges források egyrészt pályázatok útján érhetők el

Határidő: folyamatos

3.3.3. Intézményi szintű feladatok

- Minden intézményben biztosítani kell a jogszabályokban előírt létszámminimumot, valamint az aktív munkaerő-piaci eszközök alkalmazásával a minimum feletti, a szolgáltatások színvonalas működtetéséhez szükséges állomány kiépítését;
- Az intézmények költségvetésében biztosítani szükséges a központilag meghatározott béremelésekhez szükséges fedezetet úgy, hogy az lehetővé tegye az intézményi minősítési rendszer működtetését is;

- Az ágazati információs rendszer működtetéséhez szükséges technikai feltételek megteremtése az intézményekben;
- Szupervíziós lehetőséget kell biztosítani az intézmény szakmai munkát végző dolgozói számára;
- Egységes szerkezetű (intézményi alapadatok, tevékenység, szolgáltatások, főbb eljárási szabályok) ismertetőt kell készíteni, és elhelyezni a település internetes honlapján, melynek elkészítésében az érintett intézményeknek aktív szerepet kell vállalniuk;
- Az egyes intézmények szintjén kapcsolatokat kell kiépíteni a más működő társintézményekkel.

Határidő: folyamatos

3.3.4. Költségvetési elemző tábla

Áttekinthetővé teszi továbbá a feladatok végrehajtásához kapcsolódó költségek tervezését és számbavételét egy **költségvetési tábla** megszerkesztése, mely a költségek várható alakulását tartalmazza a koncepcióban szereplő feladatokhoz kapcsolódóan „közvetlen” és „közvetett” bontásban. Jelen példánk alapján (2. ábra):

Közvetlen kiadás- és költségcsökkenés	Közvetlen kiadás- és költségnövekedés
Térítési díjak növelése (étkeztetés)	Minőségjavulás
Legmagasabb jövedelmi kategória túlfizetése (étkeztetés)	Térítési díj fizetés csökkentése a legrászorultabbak részére
Nyugdíjasok, civil szervezetek, egyházak bevonása (házi segítségnyújtás)	Béremelés, minőségjavítás
Közvetett kiadás- és költségcsökkenés	Közvetett kiadás- és költségnövekedés
Újraszabályozás a szociális rendelet körében	Lakossági tájékoztatási rendszer javítása
Intézményvezetők és ágazati vezetők konzultációs fóruma	Továbbképzések, képzések támogatása

2. ábra: A szolgáltatástervezési koncepcióban foglalt fejlesztések költségelemzésének modellezése

3.3.5. Közreműködők az előkészítés, a végrehajtás és az ellenőrzés szakaszaiban

A koncepcióban vázolt feladatok, fejlesztési elképzelések megvalósításának **közreműködők szerinti** bontását az alábbiakban szemléltetjük. (3. ábra).

Feladat, fejlesztési elképzelés	Közreműködő		
	Előkészítés	Végrehajtás	Ellenőrzés
Az önkormányzat szabályozási hatáskörében			
Szoc.rendelet újrászabályozása	Egészségügyi és Szociális Bizottság, Jegyző Hatósági Osztály	Képviselőtestület, Társulási Tanács	Egészségügyi és Szociális Bizottság Jegyző
Fenntartói, irányítási felad.			
Önkormányzati –Társulási ellátási szintű feladatok			
Meglévő ellátások körében	Egészségügyi és Szociális Bizottság, Jegyző SESZI vezető Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat szakmai vezető	Képviselőtestület, Társulási Tanács	Jegyző
Létrehozandó int. körében			
Intézményi szintű feladatok			
Létszámminimum Biztosítása	Egészségügyi és Szociális Bizottság SESZI vezető Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat szakmai vezető	Képviselőtestület, Társulási Tanács	Jegyző
Béremelésekhez szüks. fedezet			
Ágazati inform. rends.			
techn.felt. biztosítása			

3. ábra A szolgáltatástervezési koncepcióban vázolt feladatok közreműködői -
modellezés

3.3.6. A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények

Összefoglaljuk, hogy a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát tekintve, az abban foglaltak végrehajtása nyomán milyen **eredményeket** várhatunk.

- A küldetésben és az értékekben megfogalmazott alapelvek érvényesülése, a helyi szociálpolitikához kötődő döntések, a működés átláthatósága;
- A szociális szolgáltatások, szükségletetek és költségek kiszámíthatósága;
- Tudatos és tervezhető ágazati szolgáltatás- és minőségfejlesztés;
- A ráfordítások és források harmonizálása, a hatékonyság és a bevételek növelése;
- Szociális ágazaton belüli széttagoltság csökkenése, feladat és tevékenység koncentráció, ezáltal a lakossági szükségletek eredményesebb kezelése;
- Az önkormányzati szociálpolitika kommunikációs tevékenységének javítása, ezáltal a társadalmi elismerés növekedése;
- A helyi szociálpolitika nyitott rendszerként való működése;
- A különböző érdekek eredményes egyeztetése és beépítése a döntéshozatali mechanizmusokba;
- A konfliktushelyzetek jelentős részének megelőzése, elkerülése;
- A helyi szociálpolitika elismertebbé válása a társadalmi és fenntartói megítélés, illetve a szakmai és etikai követelmények szempontjából;
- A helyi jóléti rendszer fenntartható fejlődése;
- A szolgáltatások színvonalának emelkedése, szakmai munka javulása.

ÜTEMTERV

Az ütemterv az egyes feladatoknál meghatározott határidők feltüntetésével került megadásra.

Az 1. és 2. sz. és 3. sz. mellékletek tájékoztató adatokat tartalmaznak.

Kapcsolódó legfontosabb jogszabályok jegyzéke:

1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
2. a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet
3. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet
4. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet
5. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999.(XI.24.) SzCsM rendelet
6. A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet
7. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet
8. A fogyatékos személyek alapvizsgálatáról, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatról, továbbá a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatáról szóló 92/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet
9. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000.(XII.26.) Korm. rendelet
10. Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
11. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. Törvény
12. A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet
13. 2012. évi CCIV. törvény a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről

1. sz. melléklet

Néhány kiegészítő adat:

Kistérségek és az Sztv.-ben rögzített ellátási kötelezettségek					
Legnagyobb lélekszámú, település	Érintett statisztikai kistérségek száma	Összes kistérség %-ában	<10	<20	>=30
< 2 ezer	1	1	28%	61%	75%
2-5 ezer	13	9			
5-10 ezer	27	18			
10-20 ezer	50	33			
20-30 ezer	21	14			
< 30 ezer összesen:	112	75			

A hatályos szociális törvényben megfogalmazott ellátási kötelezettségek a jelenlegi statisztikai kistérségekre vetítve a következőt jelentik:

A kistérségek 75%-ában nincs olyan település, amelynek törvényi kötelezettsége volna fogyatékos személyek gondozóházát, pszichiátriai betegek átmeneti otthonát, szenvedélybetegek átmeneti otthonát, hajléktalan személyek átmeneti szállását és családok átmeneti otthonát működtetni.

A kistérségek 61%-ában nincs kötelezhető települése a fentiekén túl fogyatékosok nappali intézménye, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek nappali intézményeinek fenntartására sem pedig gyermekek átmeneti otthona fenntartására.

A kistérségek 28%-ában nincs kötelezhető települése sem a fenti ellátásokra sem pedig utcai szociális munka, nappali melegedő, éjjeli menedékhely, idősek átmeneti elhelyezését szolgáló intézmény, sem bölcsőde fenntartására. Egy kistérségben még az idősek nappali ellátását nyújtó intézményre kötelezhető település sincs.

2. sz. melléklet

Ellátási kötelezettségek

Az önkormányzatok szociális, illetve gyermekvédelmi törvényben meghatározott ellátási kötelezettségei

Önkormányzati típus ill. településnagyság	A köteleesen működtetendő ellátások	
	1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
Valamennyi települési önkormányzat	Alapellátások ▪ étkeztetés ▪ házi segítségnyújtás ▪ családsegítés ▪ falugondnoki szolgáltatás (600 fő alatti településeken az alapellátások biztosítására) ▪ tanyagondnoki szolgáltatás (min. 70 max. 400 fős településeken az alapellátások biztosítására) Speciális alapellátási feladatok (2003.) ▪ közösségi pszichiátriai ellátás ▪ támogató szolgálat ▪ (utcai szociális munka (2003.)) + a szakosított ellátásokhoz való hozzáférés	Alapellátás: gyermekjóléti szolgálat gyermekjóléti szolgáltatás Átmeneti gondozás: helyettes szülő Napközbeni ellátás: házi gyermekfelügyelet családi napközi (ÉS: szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást)
2.000 lakos feletti települések	+I	
3.000 lakos feletti települések	+;	
	▪ idősök nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatás (idősök klubja)	
10.000 lakos feletti települések	+ :	+ bölcsőde
	▪ nappali melegedő Átmeneti elhelyezési formákból: ▪ idősök átmeneti elhelyezését szolgáló intézmény (időskorúak gondozóháza)	
30.000 lakos feletti települések	+	+ gyermekek átmeneti otthona
	▪ időskorúak gondozóháza ▪ éjjeli menedékhely ▪ hajléktalan személyek átmeneti szállása (nappali melegedő)	
Állami fenntartói feladatok ellátására kijelölt szerv útján (30.000 lakos feletti települések, fővárosban és a megyék területén)	+	+ családok átmeneti otthona
	▪ fogyatékos személyek gondozóháza ▪ pszichiátriai betegek átmeneti otthona ▪ szenvedélybetegek átmeneti otthona	